

PERCEPTUAL PEDAGOGICAL SKILLS HELP ENSURE THE SUCCESS OF THE LESSON

Turaxujaev Orif Sirojiddinovich.

Master of Tashkent State Pedagogical University named after Nizami

Abstract: This article discusses the importance of developing perceptual competence in future officers, improving their professional methodological training, in-depth scientific study of their mechanisms and their application in practice.

Keywords: Practical pedagogical activity, Professional skills of pedagogical staff, creative and systematic thinking, independent decision-making staff, development of perceptual competence in future officers, improvement of professional methodical training, new teaching technologies, modern stage of development, practical pedagogical activity.

Perseptiv pedagogik qobiliyatlar darsning muvaffaqiyatini ta'minlovchi omil sifatida

Турахужаев Ориф Сирожидинович.

Nizomiy nomidagi TDPU magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada bo'lajak ofitserlarda perseptiv kompetentlikni rivojlantirish, ularning kasbiy metodik tayyorgarligini takomillashtirib borish, mexanizmlarini ilmiy jihatdan chuqur o'rganish va amaliyotga tatbiq etish muhim ahamiyatga ega ekanligi haqida fikr yuritiladi.

Kalit so'zlar: Amaliy pedagogik faoliyat, Pedagog kadrlarning kasbiy mahorati, kreativ va tizimli fikrlaydigan, mustaqil qaror qabul qila oladigan kadrlar, bo'lajak ofitserlarda perseptiv kompetentlikni rivojlantirish, kasbiy metodik tayyorgarlikni takomillashtirish, yangi o'qitish texnologiyalari, zamonaviy taraqqiyot bosqichi, amaliy pedagogik faoliyat.

ПЕРЦЕПТИВНЫЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАВЫКИ ПОМОГАЮЩИЕ ОБЕСПЕЧИТЬ УСПЕХ УРОКА

Турахсуджаев Ориф Сирожидинович.

Магистр Ташкентского государственного педагогического университета имени Низами

Аннотация: В данной статье рассматривается важность развития перцептивной компетентности у будущих офицеров, совершенствования их профессионально-методической подготовки, глубокого научного изучения их механизмов и применения их на практике.

Ключевые слова: Практическая педагогическая деятельность, профессиональное мастерство педагогических кадров, творческое и системное мышление, самостоятельность принятия решений кадрами, развитие перцептивной компетентности будущих офицеров, совершенствование профессионально-методической подготовки, новые технологии обучения, современный этап развития, практическая педагогическая деятельность.

Respublikada olib borilayotgan keng ko‘lamli islohotlar natijasidailm-fan, intellektual salohiyat sohasida, zamonaviy kadrlar, yuksak texnologiyalar borasida dunyo miqyosida raqobatbardosh kadrlar tayyorlashning me'yoriy asoslarini yaratish alohida ahamiyatga molikdir. “Pedagog kadrlarning kasbiy mahorati sifati va saviyasini uzluksiz yuksaltirish”, “xalqaro standartlar asosida yuqori malakali, kreativ va tizimli fikrlaydigan, mustaqil qaror qabul qila oladigan kadrlar tayyorlash, ularning intellektual qobiliyatlarini namoyon etish va ma'naviy barkamol shaxs sifatida shakllanishi uchun shart-sharoitlar yaratish” kabi muhim vazifalar belgilandi. Bunda bo‘lajak ofitserlarda pertseptiv kompetentlikni rivojlantirish, ularning kasbiy metodik tayyorgarligini takomillashtirib borish, mexanizmlarini ilmiy jihatdan chuqur o‘rganish va amaliyotga tatbiq etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Bo‘lajak ofitserlarni ilmiy ijodga jalb etish orqali ularning pertseptiv kompetentlikni shakllantirish muammosi oliy ta'limning dolzarb va muhim vazifasi hisoblanib, yo‘nalish bo‘yicha bitiruvchini tayyorlash darajasiga qo‘yiladigan malaka talablarida bo‘lajak ofitserlarni uzluksiz ta'lim tizimidagi ta'lim muassasalarida ishlash uchun tayyorlangan bo‘lishi ko‘rsatilgan.

Zamonaviy o‘qituvchi – bu yangi o‘qitish texnologiyalarini egallagan, o‘quv jarayonining ijodiy fikrlovchi yaratuvchisi, o‘quvchilarning ta'limi va tarbiyasi bilan bog‘liq ko‘p qirrali vazifalarni yechishga qodir o‘qituvchi, o‘z kasbiy mahoratini doimiy takomillashtiruvchi mutaxassis hisoblanadi.

Zamonaviy taraqqiyot bosqichida bo‘lajak ofitserlarni kasbiy metodik tayyorlashga qo‘yiladigan yuqori talablar o‘ziga sezilarli o‘zgarishlar kiritilishi bilan o‘quv-tarbiya jarayonida o‘qituvchining roli va vazifalarini o‘zgarishi, o‘tmishni o‘rganishda nazariy, metodologik yondashuvlarning kengayishi va boyishi, avval sir saqlangan tarixiy manbalar va mahalliy hamda xorijiy olimlarning ishlari katta hajmining paydo bo‘lishi, tarixiy tadqiqotning ilg‘or pedagogik va axborot texnologiyalarining ishlab chiqilishi bilan bog‘liqdir. Amaliy pedagogik faoliyat faqat yarmi ratsional texnologiya asosida qurilgan. Uning qolgan yarmi san'atdir.

Pedagogik qobiliyatlar - shaxsning sifati. Qobiliyatlarning asosiy guruhlari ajralib turadi:

Tashkiliy - o'qituvchining o'quvchilarni yig'ish, ularni band qilish, mas'uliyatni taqsimlash, ishni rejalashtirish, hisobga olish qobiliyati.

Didaktik - o'quv materialini, ko'rishni, jihozlarni tanlash va tayyorlash qobiliyati; o'quv materialining ochiq, tushunarli va izchil taqdim etilishi; kognitiv qiziqishlarning rivojlanishini rag'batlantirish.

Pertseptiv – bilimdonlarning ma'naviy olamiga kirib borish, ularning emotsional holatini xolisona baholash, psixik xususiyatlarini aniqlash qobiliyati.

Suggestiv qobiliyatlar tinglovchilarga hissiy va irodaviy ta'sir qilishdan iborat.

Tadqiqot – pedagogik vaziyatlarni bilish va xolisona baholash qobiliyati.

Ilmiy va kognitiv - tanlangan sohada yangi ilmiy bilimlarni o'zlashtirish qobiliyati.

O'qituvchining amaliy faoliyatida barcha qobiliyatlar bir xil ahamiyatga egami? Yo'q ekan. Etakchi qobiliyatlar quyidagilardir:

pedagogik hushyorlik

didaktik

tashkiliy.

Qolgan qobiliyatlarni yordamchi, hamrohlik bilan bog'lash mumkin. Pedagogik qobiliyatlarning bir guruhi - idrok etish qobiliyatlari - o'quvchi psixikasining xususiyatlarini aniqlash qobiliyatiga to'xtalib o'tamiz.

Ba'zi nazariyotchilarning ta'kidlashicha, odamlarning xatti-harakati - ham normal, ham g'ayritabiiy - quyidagilar bilan belgilanadi:

1.oilaviy muhit

2.jamiyat

3.madaniyat.

Biz hammamiz oila, do'stlar, tanishlar va hatto notanishlarning ijtimoiy doirasining bir qismimiz; Biz ishtirok etayotgan boshqalar bilan munosabatlarning

ayrim turlari xatti-harakatlardagi og'ishlarni kuchaytirishi va hatto ularning paydo bo'lishiga sabab bo'lishi mumkin.

Pedagogik faoliyat o'ziga xos faoliyat bo'lib, uning asosiy xususiyati shundaki, bu erda mehnatning asosiy sub'ekti boshqa shaxsning shaxsiyati hisoblanadi. Ushbu faoliyatning markazida hali ham paydo bo'lgan shaxs turadi. Shuning uchun, bu odam turli xil ijtimoiy ta'sirlarga ayniqsa sezgir, ayniqsa zaif va kamroq barqaror.

O'quvchi shaxsi haqida yetarli bilimga ega bo'lish boshqa nuqtai nazardan ham muhimdir. Talaba shaxsini o'rganish pedagogik jarayonda fikr-mulohazalarni ta'minlashning sharti va usuli sifatida zarur ko'rinadi.

Shaxsning psixodiagnostikasi o'qituvchiga ko'pgina pedagogik muammolarni hal qilishda yordam beradi. Inson xarakterining turini aniqlaydigan testlarning butun to'plami mavjud. "Aksentuatsiya" tushunchasini birinchi marta nemis psixiatri va psixologi Leonhard kiritgan. Taniqli bolalar psixiatri, professor Andrey Evgenievich Lichko tomonidan taklif qilingan urg'ularning yana bir tasnifi keng tarqaldi.

Gipertimik tur. Kayfiyatning ko'tarilishi, hamma narsada yangilikka chanqoqlik - bu barcha xatti-harakatlarni belgilaydi. Gipertimlarning eng muhim xususiyati ularning katta harakatchanligi, faolligi, buzuqlikka moyilligi, bezovtaligi, xushmuomalaligi, suhbatdoshligidir. Bularning barchasi ta'lim jarayonida o'zini bezovtalik va intizomsizlik shaklida namoyon qiladi. Gipertimlarning bunday xatti-harakati ko'pincha o'qituvchilarning noroziligini va keskin reaksiyasini keltirib chiqaradi.

Ushbu turdagi dastlabki belgilar allaqachon boshlang'ich maktabda ko'rinadi. Yuqori darajadagi faoliyat yetakchilikka doimiy intilish bilan birlashtiriladi. Ajoyib faollik tanishlarni tanlashda fohishalik bilan birlashtiriladi. Ular notanish muhitda osongina o'zlashtiriladi, lekin ular yolg'izlikka, qat'iy tartib-intizomga, mayda aniqlikni talab qiladigan monoton ishlarga, majburiy bekorchilikka toqat qilmaydilar. Ular o'zlarining imkoniyatlarini haddan tashqari

oshirib yuborishga va kelajakka nisbatan o'ta optimistik rejalarga moyil. Boshqalarning o'z faoliyatini bostirish istagi ko'pincha shiddatli, ammo qisqa muddatli g'azablanishga olib keladi.

Samarali ta'sir o'tkazish uchun yetarli masofani saqlashga alohida e'tibor berilishi kerak. Siz shafqatsizlikdan foydalana olmaysiz, qiziqishingiz kerak (yangi g'oyalarni tashlang) sikloid turi. Bu odamning o'ziga ham, vaziyatga ham bog'liq emas, doimiy kayfiyat o'zgarishi bilan tavsiflanadi. Kayfiyat 10-15 kunlik giperaktivlik davrlari bilan engil tushkunlik davrlari bilan almashadi. Ushbu turdagi xarakter qizlarda o'g'il bolalarga qaraganda uch baravar tez-tez uchraydi. Subdepressiv bosqichda samaradorlik pasayadi, hamma narsaga qiziqish yo'qoladi, o'smir uyga aylanadi, kompaniyalardan qochadi. Muvaffaqiyatsizliklar va hatto kichik muammolarni boshdan kechirish qiyin. Jiddiy shikoyatlar, ayniqsa o'z-o'zini hurmat qilishni kamsitadiganlar, o'zlarining pastligi, foydasizligi haqidagi fikrlarga olib kelishi mumkin. Fazalar o'rtasida ko'pincha "uyg'un" xulq-atvorning ancha uzoq davri mavjud. Ushbu turdagi birinchi belgilar taxminan 12 yoshda.

O'qituvchilar uchun tavsiyalar - ruhiy tushkunlik davrida kayfiyatni kuzatish, talablarni kamaytirish.

Hissiy jihatdan barqaror tur. Ushbu turdagi asosiy radikal hissiy labillikdir. Kayfiyatning o'zgarishi tez-tez uchraydi, lekin kichik tashqi ogohlantirishlar, turli xil hayotiy vaziyatlar bilan bog'liq. Rahbarlikka intilmaslik. Odamlar atrofida bo'lishni afzal ko'radi.

Shu bilan birgalikda, "fan va texnika jadal sur'atlar bilan rivojlanayotgan bugungi kunda ko'plab ilmiy bilimlar, tushuncha va tasavvurlar hajmi keskin ortib bormoqda. Bu bir tomondan, fan va texnikaning yangi soha hamda bo'limlarining taraqqiy etishi tufayli uning differentsiallashtiruvini ta'minlayotgan bo'lsa, ikkinchi tomondan, fanlar orasida integratsiya jarayonini vujudga keltirmoqda".

Har bir bo'lajak zamonaviy mutaxassis mustaqil ravishda ta'lim olishga va o'rganishga shunday tayyorlanishlari kerakki, ular nafaqat hozirgi mavjud texnika va texnologiyani bilishi, balki yangi texnika va texnologiyani ancha qisqa muddatda

hamda samarali o‘zlashtira olishlari lozim. Shuni ta'kidlash kerakki, bo‘lajak kichik mutaxassisda ijodkorlikni shakllantirish va rivojlantirib borish alohida pedagogik vazifa ham hisoblanadi hamda bu vazifani amalga oshirish uchun maxsus metodikalar ishlab chiqishni taqozo etadi

Adabiyotlar:

1. Подласый И.П." Педагогика", учебник 1 часть.
2. Реан А.А. "Психология изучения личности".
3. Реан А.А. "Практическая психодиагностика личности".
4. Хьелл А., Зиглер Д. "Теории личности".